

2026-03-05
Ku2026/00259**Kulturdepartementet**Mediemyndigheten
Kabyssgatan 4D
120 30 Stockholm

Uppdrag till Mediemyndigheten att göra en studie av förutsättningarna för enskildas opinionsbildning i dagens medielandskap

Regeringens beslut

Regeringen ger Mediemyndigheten i uppdrag att göra en studie av förutsättningarna för enskildas opinionsbildning i dagens medielandskap. Myndigheten ska, utifrån befintliga undersökningar och studier, beskriva och analysera hur medielandskapet påverkar enskildas möjligheter och förutsättningar att opinionsbilda. Särskilt fokus ska läggas på enskildas ställning i förhållande till sociala medieplattformar och transparens kring innehållsmoderering, algoritmer och andra funktioner som kan påverka enskildas deltagande i samhällsdebatten.

Mediemyndigheten ska senast den 21 augusti 2026 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

För uppdraget får Mediemyndigheten under 2026 använda högst 250 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2026 uppförda anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagsposten 11 Demokrati – del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 29 maj 2026.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 21 augusti 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Det fria ordet och en levande samhällsdebatt är grunden för ett fritt och öppet samhälle. Yttrandefriheten och informationsfriheten är därför centrala för vår demokrati. I dagens medielandskap sker en betydande del av samhällsdebatten på sociala medieplattformar. Det ger enskilda chansen att nå ut brett, dela sina åsikter och skapa uppmärksamhet kring frågor utan att använda traditionella mediekkanaler. Det ger också stora möjligheter att interagera med andra, utbyta åsikter och delta i det demokratiska samtalet. Samtidigt innebär utvecklingen också nya risker och utmaningar, bland annat riskerar hot, trakasserier och hat på sociala medier att påverka vilka som vågar delta i samhällsdebatten.

De största och mest använda sociala medieplattformarna drivs av stora internationella företag och har ofta global räckvidd. För att inneha konton på plattformarna ställer företagen upp användarvillkor, som påverkar möjligheten att använda tjänsten. Hur företagen tillämpar dessa villkor har kritiserats för bristande transparens bland annat av EU-kommissionen och av användare av tjänsterna. Kritiken gäller till exempel processer när användare får sina konton avstängda eller inlägg borttagna utan tydlig motivering. Den handlar också om att användare upplever att deras synlighet begränsas av algoritmer som styr vilket innehåll andra användare får upp i sina flöden.

Under de senaste åren har det tillkommit reglering inom EU som gäller innehåll på plattformar, bland annat EU:s förordning om digitala tjänster. Den syftar till att skapa en tryggare onlinemiljö genom bland annat stärkta krav på leverantörer av onlineplattformar. Förordningen innehåller till exempel regler om krav på transparens för leverantörerna, möjlighet för användare att anmäla olagligt innehåll och krav på leverantörernas hantering av anmält innehåll. Vidare innehåller förordningen krav på utformandet av leverantörernas tjänster i fråga om stärkt skydd för minderåriga. För de största plattformarna finns också krav på riskvärdering och riskhantering av tjänsterna som helhet.

Det har på senare år gjorts flera undersökningar och studier som berör enskildas opinionsbildning på internet. Dessutom finns forskningsstudier

som på olika sätt belyser frågan. Det är viktigt att kunna följa hur förutsättningarna för enskilda att delta i samhällsdebatten utvecklas. Detta särskilt mot bakgrund av att debatten i dagens medielandskap till stor del sker på sociala medieplattformar och att det har gått drygt två år sedan bestämmelserna i EU:s förordning om digitala tjänster började gälla. En samlad analys kan därför öka kunskapen om och i så fall hur plattformarnas ställning, utformning och funktioner påverkar enskildas möjligheter till opinionsbildning.

På regeringens vägnar

Parisa Liljestränd

Agnes Strandberg

Kopia till

Justitiedepartementet/L6
Socialdepartementet/HC
Finansdepartementet/BA, DIS
Kammarkollegiet